

מ"ת 43885/05 - מדינת ישראל נגד אשגרק טסמה

בית משפט השלום באשקלון

מ"ת 43885-05 מדינת ישראל נ' טסמה(עוצר)
תיק חיזוני: 196592/17

בפני כבוד השופטת ענת חולתה
מבקשת מדינת ישראל
נגד אשגרק טסמה (עוצר)
משיב בשם המדינה: עו"ד מינבץ'
בשם המשיב: עו"ד חסונה

החלטה

רקע:

1. בפני תסוקיר שירות המבחן בעניינו של המשיב מיום 13.6.17 הממליץ על יציאת המשיב מעצרו ביום 20.6.17 לצורך ראיון קבלה בקהילה "מלכישוע", על רקע התמכרוותו לאלכוהול.

בהתאם להנחיית בית המשפט העליון שניתנה לאחרונה במסגרת בש"פ 1507/17 **פלונית**, התקיים בפני דין לגופו של עניין ביום 14.6.17 בטרם ניתנת ההחלטה ייציאת המשיב לראיון קבלה במסגרת טיפולית.

2. נגד המשיב הוגש כתוב אישום המיחס לו התפרצויות לדירות מגוריים הנמצאת בקומת השמיינית בבית גיל הזהב באשדוד, בכר שביום 7.5.17 טיפס דרך חלון ההזזה בפרווזור ונכנס לדירה דרך דרך חלון המקלחת. על פי כתוב האישום, גנב המשיב מהדירה 30 נס, שרשראת מכסף וסיכה מאלומוגים.

3. למשיב גilioן הרשות קודמות מכבד בעבירות רכוש ואלימות והוא ריצה מסרים בעברו. בעברו גם הרשעה בעבירות הפרת הוראה חוקית משנת 2011. לחובת המשיב שלושה מסרים מותנים, האחרון שבהם הוטל ביןואר האחרון. בנוסף, תלויים ועומדים נגד המשיב שלושה כתבי אישום - באחד מהם המשיב הורשע בדיינו במסגרת הסדר טיעון, אך לא התיעצב אצל המmonoה על עבודות השירות וטייעון לעונש בעניינו קבוע לחודש يول'. כן הודיעה המדינה כי קיימת טיעות כתוב אישום בגין שתי עבירות רכוש שבוצעו באולם שמחות ביום 7.5.17, 6.5.17 (דהיינו, באותו מועדים בהם בוצעו לכואורה המעשים נשא כתוב אישום זה).

4. ביום 23.5.17 התקיים דיון בפני כב' השופט א. כהן ובו נתקesk תסוקיר שיבחן את שילוב המשיב בחלוופה טיפולית למיליה מלאכוהול. המדינה התנגדה וטענה, כי אין מקיימים במקורה זה התנאים המוכרים להצדקת שחרור לחלוופה טיפולית בשלב המעצר. בית המשפט החליט, כי חרף הנسبות הפעולות לחובת המשיב מן הרاوي כי החלטה מושכלת של בית המשפט תינתן לאחר הגשת תסוקיר בעניינו.

5. התסוקיר המונח בפני סוקר את תולדות המשיב, את מעורבותו הקודמת בפליליים ואת קשריו הקודמים עם

גורמי טיפול. שירות המבחן עומד על הליך טיפול לנזק אלכוהול שכשל בשל חוסר שיתוף פעולה מצדו של המשב ובעקבותיו אף הוגשה בקשה לבית המשפט להפקעת צו מבחן ושל"צ.

במהלך הכתת התסוקיר ביטה המשיב בתחילה הסתייגות משילוב בחלופה טיפולית סגורה אך לאחר "בחינה מעמיקה של צרכיו וקשייו", שפוי הנראת התרחשה במעמד הפגישה עצמה, חל שינוי בעמדתו והוא הביע תובנה לצורך במסגרת טיפולית סגורה ומרוחקת.

שירות המבחן התרשם כי המשיב מתאר את המסגרת המשפחתית כמקור לתמיכה, אך חרב זאת לאורך השנים לא הצליחה להציב למשיב גבולות להתנהגותו; כי להליכים קודמים לא הייתה השפעה מרתקעה עבورو; כי גיס לבצא אך פוטר ממנו בשל שימוש בסמים במסגרת הצבאית; כי הפסיק לשטף פועלה במסגרת הליך טיפול קודם אליו הופנה דבר שהוביל גם להפקעת צו מבחן ושל"צ; כי בשנים האחרונות חלה הסלמה בדפוסי השתייה ובתלות באלכוהול באופן המביא לאובדן שליטה ושיקול הדעת מצד המשיב; וכי גם בעת שהה בתנאים מגבלים בעבר הפר תנאים.

הערכת שירות המבחן היא, כי קיים סיכון גבוה להתנהגות עוברת חוק בתחום הרכוש, בהשפעת צריכת אלכוהול, וכי חלופה אנושית /או מסגרת טיפולית פתוחה לא יוכלו להפחית את הסיכון בעניינו לאורך זמן. עם זאת, לאור נוכנותו של המשיב, יש בשילוב במסגרת טיפולית סגורה כדי לספק הפחתה ברמת הסיכון.

לאור זאת ממליץ שירות המבחן, כי המשיב ילווה על ידי שב"ס לריאיון קבלה בקהילה 'מלכישוע' ביום 17.6.2017 בשעה 12:30.

6. בדיעו שהתקנים בפני חזרו ב"כ הצדדים על עמדותיהם. המדינה הדגישה את תנאי הלכת **סוויטה** ועמדה על כך, שהמשיב אינו מקיים אף אחד מן המבחןים ומבחןיו המנסה שנקבעו בפסקיקה. ב"כ המדינה טענה, כי כעולה מהתשוקיר, אין המשיב דחף להשתיקם בחלופה הטיפולית אלא הוא שוכנע לכך על ידי קצינת המבחן. בסיבות אלה סיכוי הצלחת הטיפול אינם גבוהים והמסוכנות הנש��ת מהמשיב לא תפחת כתוצאה משילובו לחלופה מעצר.

עוד טוען, כי עד כה המשיב לא הביע רצון לגמילה במסגרת סגורה, אף לא בתיקים המתנהלים נגדו לאחרונה. لكن סבורה המדינה כי הבקשה להליך גמילה בעת הוא דרך לשחרר מעצר משהבין כי מעצר עד תום הליכים בפניו ומאסרים מותנים מעל בראשו.

7. ב"כ המשיב הדגיש, כי במקרים רבים בפסקיקת בתי המשפט משוחరרים נאשמים לחЛОפות מעצר טיפוליות אף שאינם מקיימים את התנאים שנקבעו בעניין **סוויטה**, תוך שהדגיש כי מדובר בהחלטה שנייתה בדין יחיד ולא בהלכה.

ב"כ המשיב טוען, כי לא רק המשיב אלא הציבור כולו יצא ונשרף אם המשיב יעבור הליך גמילה מאלכוהול שהוא הגורם לעבירות המבצעות על ידו. המשיב אלכוהוליסט וחולה, מאס באורך חייו עד כה ומשועע לעזירה, וחרב כישלון קודם, נכון היום לגייס את הכוחות הנחוצים ולהשתלב בהליך טיפולי ממשמעותי וקשה. ב"כ המשיב ביקש ללמידה על כנות כוונתו של המשיב מכך שביזמתו ביקש בדיעו הקודם שלא להציג חלופה.

ב"כ המשיב טוען, כי אין במאסרים המותנים אף לא בתיקים פתוחים כדי למנוע הליך טיפולי שכן ככל שבית המשפט יורה על ההליך הטיפולי, ידחו הדיונים ביתר התקיים וגורלם יחרץ בהתאם לתוכצת הליך זה. הדברים

נאמרו באופן ספציפי גם ביחס לתיק התלו' ועומד שדיון קבוע בו לחודש יולי. לדעת ב"כ המשיב אין חיסרונו במקרה זה לשילוב בהליך טיפולו כתעט, לעומת שלב דיןוי אחר.

ב"כ המשיב הפנה לעבירות בהן הסתבר המשיב טוען, כי אין מדובר בעברין אלא במילוי שמבצע עבירות, לרבות פגעות, מתוך טמטום ושכירות.

לשאלת בית המשפט השיב ב"כ המשיב, כי לו הסכימה המדינה להליך טיפולו במסגרת התקיק התלו' ועומד היה נכון לעשות כן בחודש יולי הקרוב במועד הティיעון לעונש. אלא שהמדינה עמדה על הסדר טיעון הכלול עונש מאסר והמדינה כלל אינה מסכימה להליך טיפולו גם לא בהליך העיקרי. ב"כ המשיב טוען, כי המדינה בטיעונה מחזיקה את החבל משתי קצויות.

ברשות בית המשפט הגיע ב"כ המשיב אסמכתאות לתמיכה בטיעונו.

8. על פי החלטתי נמסרה הודעה המדינה ולפיה בניסיונו של המשיב, המדינה מתנגד להליך טיפולו גם במסגרת הטיעונים לעונש וכי מקומו של הליך גמilia, ככל שהמשיב יחפות בו, בין כוותלי בית הסוהר.

דין והכרעה:

9. במסגרת החלטת בית המשפט העליון המכונה בבתי המשפט "הלכת סoiseה" בש"פ 11/1981, כב' הש' עמיית) ניתנה החלטה עקרונית מקופה ומenchah בקשר לwhether מתי יש מקום לשחרור הנאשם מעצר טיפולית בשלב המעצר. תמצית ההחלטה היא, כי קיימים שלושה תנאים לשחרור לחולפה טיפולית לגמilia בשלב המעצר: התנאי הראשון והעיקר הוא הימצאות הנאשם בטור הליך טיפול עובר למעצרו. לגבי שני התנאים הנוספים נקבע, כי בהתקייםם יחדיו, ניתן ליותר על התנאי הראשון מהם: פוטנציאל הצלחה גבוהה לטיפול, וההתאמת המנגנון המוצע לאיזו מסוכנות הנאשם במקרה הקונקרטי.

בהתקיים התנאים מונה בית המשפט רשות שיקולים אותם יש考ל בית המשפט לפני מתן ההחלטה בהם: ההתאמה ומוסכנות לטיפול על פיopsis שירות המבחן; כישלונות בהליך טיפול בעבר; טיב המסוכנות וחומרת העבירות; עבר פלילי; השלב בו מצוי התקיק העיקרי; העונש הצפוי לנאים אם יורשע.

10. אמנם, כפי שנטען בפני, ההחלטה הנינתנת בדי יחיד אינה **הלכה** מבונן המשפטי של המיליה ואולם ודאי שלא ניתן לחלק על ערכיה המנחה של ההחלטה מקופה ועקרונית הנינתנת על ידי בית המשפט העליון. בנוסף, עיון בפסקת בית המשפט העליון מלך, כי ההחלטה בעניין **סoiseה** מבקשת בתוכה את ההלכה הנוגגת בבית המשפט עובר לממן אותה ההחלטה וכי גם לאחר מתן ההחלטה, התייחסו מותבים שונים של בית המשפט העליון כל החלטה זו כמייצגת את הדין הנוגג והרצוי.

11. ראו, לשם הדוגמא:

בש"פ 10/2017 פלוני (כב' הש' דנציגר) "הליך גמilia מסמים מקומות בשלב העונש ולא בשלב המעצר, ורק במקרים חריגים יורה בימ"ש על שחרור לצורך הליך גמilia במסגרת חלופת מעצר עוד טרם המשפט". היהו הנאשם מצוי בהליך גמilia בעת מעצרו מהווע שיקול לחיבר, על מנת לא לפגוע בהליך הגמilia. כאשר בית המשפט שוקל לשחרור למעצר לשם תחילת הליך גמilia, יבחן בין היתר את התאמת החלטה לעוצמת המסוכנות, את סיכוי הצלחת הטיפול והאם רצון הנאשם להתחילה טיפול הוא אמיתי שאינו נובע מניסיון להימנע ממעצר. כן נשקל השלב בו מצוי התקיק העיקרי והאופן בו תשפייע השתלבות הנאשם טיפול על ניהול התקיק

העיקרי.

בש"פ 12/1863 **גית** (כב' הש' פוגלם): בית המשפט נסמן בהחלטתו על המבחן שנקבעו בעניין **סoiseה**. בית המשפט ציין בהחלטתו את גילו הצער של הנאשם, את הערכת שירות המבחן כי סיכוי הצלחה בהליך הגמilia טובים, את הדגשת שירות המבחן כי רצון הנאשם להגמל הוא כן אמיתי וכי הוא בוש ונכלם מנסיבות מעצרו. מאידך גיסא ציינו ניסיון גמilia כשל בעבר וחשש מפני מסגרת סגורה. בסופו של דבר, הכריע את הקף השיקול שענינו ההשלכה של ההחלטה על ניהול ההליך העיקרי. בית המשפט קבע, כי ניתן לשלווח שליחת גמilia למקום שימוש הזמן שצפו העוצר לשוחות במסגרת יאפשר את השלמת התהליך מראשיתו ועד סופו. בנסיבות בהן סביר להניח שגור הדין ינתן טרם סיום הטיפול יש להחיל את הכלל ולא את החרג ולהוtier את בחינת ההתאמאה להליך גמilia לשלב גזירת הדין. בית המשפט הדגיש, כי "גAMILTO של העורר היא אינטראס חברתי, הצד היotta אינטראס של העורר עצמו, ומן הרואו לשקל אותה בכבוד ראש במועד המתאים". בסופו של דבר השיקול הנובע מן ההליך העיקרי הכריע את הקף וערר הנאשם נדחה.

בש"פ 16/9888 **קוגמן** (כב' הש' שחם): "ככל, העיתוי הרואו לבחינת קיומה של אפשרות טיפולית לגמilia מסוימים הוא שלב גזירת העונש. ניתן לחרוג מן הכלל האמור בהתאם להלכת סoiseה" ועוד נקבע, כי "התנאי הראשון הינו בעל מעמד בכורה, ורק במקרים חריגות מיוחדות ניתן יהה להסתפק בהצבורותם של שני התנאים הנוספים" (פ' 15).

בש"פ 1152/17 **דרבה** (כב' הש' ברק-ארץ), אלו הפנה אף ב"כ המשיב: בית המשפט עצמו מצין את עניין **סoiseה** כהלה ומצו, כי במקרים המקרה הקונקרטי יש לקבל את בקשת הנאשם להשתלב בחלופה טיפולית לבחינת **חריג לכלל**: גילו הצער של הנאשם; נסיבות חייו הדלות והיעדר תמייה משפחתיות ה"מעצימות את ההצדקה לעשות כל מאיץ למיצוי הפטנציאלי השיקומי של העורר, אשר ממש כל חייו נעדר דמות הורית שיכלה להכזין אותו ולהציג עבורו גבולות"; קיומו של "פטנציאלי שיקומי משמעותית" אצל הנאשם.

12. ב"כ המשיב הפנה לעניין **וורקו** (בש"פ 5752/16) אך אינו סבורה כי יש בהחלטה זו כדי לסייע למשיב, ואולי אף לתמוך בטיעון המדינה: במקרה זה בן כב' הש' עמית במצבים בהם יורה **הモותב העיקרי** לאחר הכרעת הדין ובטרם ישמע טיעון לעונש על שיLOB הנאשם בהליך גמilia מאלכוהול, באופן הצפי לדוחות את המועד בו ניתן גזר הדין בפרק זמןמשמעותי. בית המשפט אבחן מפורשות מקרה זה מן המקרה שנדון בעניין **סoiseה**. כך, נקבע, כי לモותב העיקרי פעמים רבות יתרון על פני מותב המעצרים שכן בפניו תמונה רחבה יותר - han השיקולים הנוגעים למעצר והן השיקולים הנוגעים לתיק העיקרי, han מבחינות נסיבות העosa והן מבחינות המעשה. כן מתייחס בית המשפט לקשר שבין הליך גמilia לשיקולי העונשה ולמעשה ביקר את ערכאת העורר באותו מקרה, על כך שהתערבותה בהחלטת הערכת הדינית, בכובה בשופט מעצרים, מהויה התערבות בשיקולי עונשה.

13. בוחנתי גם את יתר ההחלטה, שניתנו על ידי בית המשפט העליון, אליו הפנה ב"כ המשיב:

גם בעניין **ציבר** (בש"פ 3292/14, כב' הש' ברק-ארץ) יצא בית המשפט מנקודת הנחה, כי ההחלטה בעניין **סoiseה** מהויה הלהקה, ולא כנטען בפניי. אלא שבנסיבות אותו מקרה קונקרטני סבר כי יש מקום לקבלת החלטה

לגוף של עניין לאחר השלמת הבירור בדבר קיומה של חלופה טיפולית קונקרטית, לרבות יציאה לראיון קבלה. לעניין אחרון זה אציג, כי מדובר בהחלטה שאינה מתישבת עם ההחלטה המפורשת והעדכנית יותר שניתנה לאחרונה במסגרת בש"פ 1507/17 פלונית. בנסיבות המקירה הקונקרטי התרשם בית המשפט מרצונו העז של המשיב בהליך גמילה ומכך ש"שער התקווה מבחינת העורר מאיים להיסגר והחרך הנותר כה צר - ראוי שלא לנעלם במקירה זה את השער מבלי למצות את הליך הבירור".

גם בעניין **אפלצ'יווק** (בש"פ 4158/14, כב' הש' חיות) מתייחס בית המשפט להחלטה בעניין **סoiseה** כאלו הלהקה, ולא כנטען בפניי. באותו עניין נדונה בקשותו של מי שכבר נעצר עד תום ההליכים נגדו, להשתלב בחלופה למיליה במסגרת המעצר. בית המשפט קבע, כי אם שוכנע בית המשפט שמסוכנות הנאשם גבואה מאד ואילו הפטונצייאלי השיקומי ממש ניתן לשקל שחרור לחלופה טיפולית גם בשלב המעצר. בית המשפט סבר, כי הנימוק בעטו נדחתה בקשרו הנאשם קמא שגוי שכן כל הקהילות הטיפוליות אין מתפקידן במסגרת נעולות וכי בית המשפט יכול לקבוע מנגנון דיווח במקירה של הפרה: "אכן, קריילה טיפולית מעצם טיבה טבעה אינה דומה למעצר או ל"מעצר בית מלא". על כן היא עשויה להתאים רק מקום בו מסוכנות הנאשם גבואה מאד, וככל שיש בחלופת gamila כדי להפגעה זוatta לצד סיכוי הצלחה בהליך השיקומי" (פ' 7 להחלטה). בית המשפט לקח בחשבון את השיקולים הבאים במקירה הקונקרטי: בנסיבות אותו מקרה האלים שהופעלה על ידי הנאשם ברצף עבירות הרcox שבייצע אינה מן הקשות; הנאשם נעדר עבר פלילי; גילו הצער של הנאשם; מסוכנות הנאשם הוערכה כבינונית ולא כגבואה; לא ניתנה לנายน כל הזדמנויות בעבר להיגמל; התרומות שירות המבחן מהמוטיבציה של הנאשם. בית המשפט קבע, כי בנסיבות אלה לא ניתן לשלוול על הסף את הבקשה והחלטה לגוף של עניין בבקשת לעיין חזר תתקבל לאחר ביצוע הראיון.

בעניין בש"פ 3932/12 **אלעפיפי** הדגיש בית המשפט (כב' הש' רובינשטיין כי החלטתו נובעת "מנסיבותיו הייחודיות של המקירה" ובהתו מעורר "שאלה אונושית" נוכח מצבו הנפשי של הנאשם ונסיבותו האובדן); הקושי המתעורר נוכח חוות דעת פסיכיאטרית בעניינו; עבירות הרcox שיוכסה לנายน שהוא התפרצות לרכב; הנאשם פנה לקבלת תחליף סם מיזמתו עבר למעצרו. על כן סבר בית המשפט כי יש לקבל תסוקיר מקיף נוספת בעניינו של הנאשם שלאחריו יחוליט בית המשפט קמא "לפי שיקולו".

14. עניינו שונה מן החלטות אליהן הפנה ב"כ המשיב הן מבחינת נסיבותו האישיות של המשיב והתקיימות תנאי הלהקה **סoiseה** בעניינו ובפרט בכל הנוגע למצבו של המשיב בהליכים הפליליים והשלכת החלטה זו על ניהול הליכים אלה:

המשיב לא שהוא עובר לאלימות בעיצומו של הליך טיפולין; המשיב לא פנה מיזמתו לקבלת סיוע בבעית התמכרותו עובר לאלימות; המשיב הביע גם בפני שירות הסתיגות מהשתלבות במסגרת אינטנסיבית למיליה מאלכוהול; אין התרומות של שירות המבחן, אף לא שלו, כי רצונו של המשיב להיגמל "ע"ז או "קנ'" וכי אינו נובע מרצונו להשתחרר ממעצר מבחנות מומצאות אליה נקלע ביום; אין כי סיכוי המשיב להיגמל טובים; המשיב נכשל וחדל בהזדמנויות טיפולית קודמת שניתנה לו עד כדי הפקעת צו מבחן ושל"צ; המשיב הפר בעבר תנאי שחרור; למשיב משפחה תומכת אך לא הצלחה להציג לו גבולות בעברו; שירות המבחן מתרשם כי אין בהליכים להוות גורם מרתייע כלפי המשיב; למשיב הרשות קודמות נכבדות; הערצת המסוכנות בעניינו של המשיב **גבואה**.

15. בנוסף לכל האמור לעיל, הרי שלחובת המשיב **שלושה עונשי מאסר מותנים מהליכים קודמים ומתנהלים** נגדו לעת זהו **שלושה תיקים פליליים**, באחד מהם כבר הורשע אך בחר שלא להתייצב אצל הממונה על עבודות השירות לאחר שעה בידי ב"כ לרകום הסדר טיעון בעניינו והוא קבוע לטיעון לעונש בעוד שבזבוז ספרורים. בנוסף, קיימת טיוות כתוב אישום בגין שני עבירות נוספות אותן ביצע המשיב יום קודם ובאותו היום בו ביצע לכואורה המעשים בתיק שבפני.

על כן, צודקת המדינה בטיעונה בסעיף 9 לבקשתה, כי הרשות המשפט במי מהתיקים הללו תהפוך את העונשים המותנים בעניינו **לחבי הפעלה**.

16. בנסיבות אלה אני סבורה, כי לאור החלטות שפורטו לעיל, בחינת בקשתו של המשיב להשתלב בחלופה טיפולית מן הראי שתבחן על ידי המותב העיקרי, חלק משיקולי העונשה וכשכלול מצבו הפלילי של המשיב מונחים בפנוי. לעת זהו, גם אם אתעלם מן הנתונים האישיים אשר הם כשלעצמם מצדיקים דחית בקשה המשיב בהליך זה, הרי שספק אם יש בקבלה בקשתו בהליך דין זה תוחלת לאור הצפי לו בהליכים הפליליים העיקריים ואם אפעל לשיטת ב"כ המשיב, כי ישלח להליך טיפוליה בהליך זה וידחו הדיונים בהליכים הפליליים העיקריים התלוים ועומדים - הרי שיש בכך רתימת העגלה בפני הסוסים, היפוך היוצרות בהליך הפלילי, ואף הסגת גבולם של המותבים העיקריים המוסמכים. דבר זה עומד, בכל הבוד, בניגוד להלכה הנוהגת, להגין הדברים ולסדרו של ההליך ובית המשפט לא ילך בדרך מוצעת זו. בנסיבות אלה גם אם לא ABI'U דעתך ביחס לעמדת המדינה בנוגע לאפשרות הגמילה במסגרת הליך העיקרי שכן מדובר במקרה משיקולי העונשה שבית משפט זה לא יתריב בהם.

17. לאור זאת, אני מורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים נגדו.

18. המזכירות תווידא המצאת ההחלטה לב"כ הצדדים ולשירות המבחן.

19. המזכירות תנתקב את התקיק בפני כב' סגה"ג, הש' מאושר, ליזמן הצדדים על פי יומנו.

ניתנה היום, כ"ד סיון תשע"ז, 18 יוני 2017, בהעדר הצדדים.